

Predmet C-254/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

26. ožujka 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

High Court (Irska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. ožujka 2019.

Tužitelj:

Friends of the Irish Environment Limited

Tuženik:

An Bord Pleanála

HIGH COURT (Visoki sud, Irska)

ZAHTJEV ZA ZAŠTITU ZAKONITOSTI

[omissis]

IZMEĐU

FRIENDS OF THE IRISH ENVIRONMENT LIMITED

TUŽITELJA

I

AN BORD PLEANÁLA

TUŽENIKA

SHANNON LNG LIMITED

UMJEŠAČA

ZAHTEJEV ZA PRETHODNU ODLUKU UPUĆEN SUDU EUROPSKE UNIJE

1. SUD KOJI JE UPUTIO ZAHTEJEV

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) upućuje High Court of Ireland (Visoki sud, Irska). [omissis].

2. STRANKE U GLAVNOM POSTUPKU I NJIHOVI ZASTUPNICI

Friends of the Irish Environment Ltd. [omissis]

An Bord Pleanála [omissis].

[orig. str. 2.] Shannon LNG Ltd. [omissis]

3. PREDMET GLAVNOG POSTUPKA I RELEVANTNE ČINJENICE

Sažetak

- 2 U glavnom postupku riječ je o pitanju potpada li odluka o produljenju trajanja odobrenja za provedbu projekta pod područje primjene Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima¹). Konkretno, sporno je primjenjuju li se postupovni zahtjevi iz članka 6. stavka 3. Direktive o staništima samo prilikom prvotne dodjele odobrenja za provedbu projekta ili se također primjenjuju na kasniju odluku kojom se proširuje (produljuje) trajanje odobrenja za provedbu projekta, ali kojom se ne odobrava nikakva fizička izmjena na projektu kakav je izvorno odobren.

Činjenično stanje

- 3 Suglasnost za izvođenje radova izgradnje terminala za uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina (u daljnjem tekstu: plinski terminal) je dao An Bord Pleanála (Irski odbor za planiranje, u daljnjem tekstu: Odbor) 31. ožujka 2008. (u daljnjem tekstu: građevinska dozvola iz 2008.).
- 4 Kao dio postupka donošenja odluka, Odbor je u skladu s nacionalnim pravom bio dužan izraditi procjenu učinaka predloženog projekta na okoliš (u daljnjem tekstu: PUO). Zahtjev za PUO je propisan i pravom Unije u okolnostima kada je projekt obuhvaćen jednom od kategorija projekata propisanom u Prilogu II. Direktivi 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni

¹ (SL 1992., L 206, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 2., str. 14.)

učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (u daljnjem tekstu: EIA Direktiva)².

- 5 Predloženi projekt trebao bi biti smješten u blizini sadašnjih dvaju područja mreže Natura 2000, a to su: (i) posebno područje očuvanja Donji tok rijeke Shannon (šifra IE0002165), i (ii) posebno područje očuvanja Estuariji rijeke Shannon i rijeke Fergus (šifra IE0004077). [**orig. str. 3.**]
- 6 Na dan kada je Odbor donio odluku o izdavanju građevinske dozvole, 31. ožujka 2008., Direktiva o staništima nije bila pravilno prenesena u nacionalno pravo. Glavni, provedbeni, propisom, odnosno European Communities (Natural Habitats) Regulations 1997 (Statutory Instrument br. 94 iz 1997.) (Uredba u vezi s Europskim zajednicama (Prirodna staništa) iz 1997.), pogrešno je izjednačeno provođenje odgovarajuće procjene u smislu Direktive o staništima s provođenjem procjene učinaka na okoliš u smislu PUO Direktive.
- 7 Takvo je prenošenje Sud Europske unije osudio u svojoj presudi u predmetu C-418/04, Komisija protiv Irske (ECLI:EU:C:2007:780). Vidjeti osobito točke [230.] i [231.].
- 8 Presuda u predmetu C-418/04 donesena je 13. prosinca 2007., oko tri mjeseca prije nego što je Odbor donio odluku o dodjeli građevinske dozvole iz 2008.
- 9 Stoga je, ukratko, građevinska dozvola iz 2008. dodijeljena na temelju nacionalnog zakonodavnog sustava u koji Direktiva o staništima nije pravilno prenesena. Službena odluka o izdavanju građevinske dozvole uopće ne upućuje na Direktivu o staništima niti na dva europska područja mreže. Prema tome, ne može se reći da odluka sadržava „potpuna, precizna i konačna utvrđenja i zaključke koji mogu otkloniti svaku razumnu znanstvenu sumnju o učincima radova koji su predviđeni na dotičnom [području]”, kako se zahtijeva u skladu s predmetom C-404/09, Komisija protiv Španjolske (ECLI:EU:C:2011:768).
- 10 Građevinska dozvola iz 2008. propisala je desetogodišnji rok za provedbu i dovršenje predloženog izvođenja radova (u daljnjem tekstu: faza izgradnje). Dozvola ne propisuje rok za uporabu plinskog terminala nakon toga (u daljnjem tekstu: operativna faza).
- 11 U ovom slučaju izvođenje radova nije započelo tijekom tog razdoblja od deset godina. Ukratko, nositelj projekta objašnjava da je do kašnjenja među ostalim došlo zbog promjena u irskoj politici u pogledu pristupa nacionalnoj mreži za prijenos plina i, općenito, zbog gospodarske situacije nakon 2008.
- 12 U rujnu 2017., nositelj projekta podnio je zahtjev za izmjenu uvjeta za izvođenje radova kako bi se produljila faza izgradnje za dodatnih pet godina. Odbor donio je

² (SL 2012., L 26, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 27., str. 3.)

odluku o odobrenju tog zahtjeva, tako da rok za fazu izgradnje sada istječe 31. ožujka 2023. [**orig. str. 4.**]

- 13 Ta je odluka pobijana u postupku zaštite zakonitosti pred High Court (Visoki sud). High Court (Visoki sud) je odlučio uputiti nekoliko pitanja Sudu Europske unije.

4. RELEVANTNE ZAKONSKE ODREDBE

Pravo Unije

- 14 Članak 6. stavak 3. Direktive o staništima glavna je odredba prava Unije čije se tumačenje traži od Suda.

Irsko nacionalno zakonodavstvo

- 15 Relevantne su sljedeće odredbe Planning and Development Acta iz 2000. (br. 30 iz 2000.) (Zakon o planiranju i izvođenju radova, u daljnjem tekstu: ZPIR iz 2000.).
- 16 Člankom 40. stavkom (1) ZPIR-a predviđeno je da odobrenje prestaje važiti nakon isteka roka za fazu izgradnje iz građevinske dozvole.

„40. – (1) Podložno stavku (2), odobrenje izdano u skladu s ovim dijelom, nakon isteka odgovarajućeg roka (ali ne dovodeći u pitanje valjanost ičega učinjenog u skladu s tim stavkom prije isteka tog roka), prestaje proizvoditi učinke u pogledu —

- (a) u slučaju da izvođenje radova na koje se odobrenje odnosi nije započelo u tom roku, cjelokupnog izvođenja radova, i
- (b) u slučaju da je izvođenje radova započelo unutar tog roka, u pogledu dijela radova koji nisu dovršeni unutar tog roka.”
- 17 Članak 42. ZPIR-a iz 2000. predviđa mogućnost produljenja trajanja građevinske dozvole. Ukratko, u članku 42. navode se dvije alternativne osnove na kojima se može temeljiti zahtjev za produljenje trajanja. Prva je ako su bitni radovi u skladu s građevinskom dozvolom izvedeni tijekom razdoblja koje se želi produljiti, a izvođenje radova će se završiti u razumnom roku. Druga je ako su postojali trgovinski, gospodarski ili tehnički razlozi izvan kontrole podnositelja zahtjeva zbog kojih je bilo bitno otežano započeti ili obaviti bitne radove u skladu s građevinskom dozvolom.
- 18 Kada je riječ o drugoj osnovi, tj. trgovačkim, gospodarskim ili tehničkim razlozima, u članku 42. propisan je niz zaštitnih mjera kojim se želi osigurati da stare građevinske [**orig. str. 5.**] dozvole ugroze razvoj politike planiranja. Na primjer, produljenje trajanja ne može se odobriti ako je došlo do značajnih promjena u razvojnim ciljevima u okviru plana izvođenja radova od datuma

odobrenja zbog kojih izvođenje radova više ne bi bilo u skladu s pravilnim planiranjem i održivim razvojem tog područja. Ono također ne smije biti u proturječnosti s ministarskim smjernicama.

- 19 Jednako važno, dodatno je unesena zaštitna mjera kako bi se osigurala sukladnost sa PUO Direktivom i Direktivom o staništima. Točnije, *ako izvođenje radova nije započelo*, lokalno tijelo za planiranje mora biti sigurno da je, prije nego što je dodijeljena građevinska dozvola, učinjena procjena učinaka na okoliš ili ocjena prihvatljivosti utjecaja, ili obje te procjene, ako je potrebno. (članak 42. stavak (1) točka (a) podtočka (ii) broj (IV.)).
- 20 Članak 42. sadržava dodatnu zaštitnu mjeru u pogledu trajanja razdoblja za koje se može odobriti produljenje. Izričito je propisano da dodatno razdoblje ne može prelaziti pet godina. Osim toga, zahtjev za produljenje trajanja može se podnijeti samo jednom.
- 21 Članci 146.B i 146.C ZPIR-a iz 2000. propisuju postupak kojim se može izmijeniti određena vrsta građevinske dozvole, a koji postoji za slučaj izvođenja radova u pogledu strateške infrastrukture. Nijedna izričita odredba u tim člancima ne uređuje izvršavanje provjere ili izradu ocjene prihvatljivosti u smislu Direktive o staništima.
- 22 Članak 50. ZPIR-a iz 2000. (kako je izmijenjen) predviđa da osoba može dovesti u pitanje valjanost odluke o izvođenju radova samo podnošenjem zahtjeva za zaštitu zakonitosti. Za zahtjev za zaštitu zakonitosti propisan je rok od osam tjedana. High Court (Visoki sud) ima diskrecijsko pravo produžiti taj rok u određenim okolnostima.
- 23 Nacionalni sudovi tumače da se takvim rokom tužitelja sprječava da u postupku zaštite zakonitosti u pogledu kasnije odluke o izvođenju radova podnese prigovore koji se, u biti, odnose na *raniju* odluku o izvođenju radova u pogledu koje je rok već odavno istekao. Sud na temelju toga može poništiti postupak zaštite zakonitosti. U tom će pogledu sud razmotriti meritum spora, a ne samo formalne zahtjeve. Stoga nije odlučujuće nepostojanje formalnog zahtjeva za ukidanje ranije odluke o izvođenju radova. **[orig. str. 6.]**
- 24 Čini se da postoji nesklad između (i) nacionalne sudske prakse o rokovima, i (ii) sudske prakse Suda Europske unije kojom se utvrđuje obveza nadležnog tijela da otkloni nedostatke. Ta obveza otklanjanja nedostataka utvrđena je u presudama u predmetima C-201/02, Wells (ECLI:EU:C:2004:12) i C-348/15, Stadt Wiener (ECLI:EU:C:2016:882). Sudska praksa Suda Europske unije, čini se, pravi razliku između: (i) utvrđivanja roka za pokretanje postupaka protiv odobrenja za provedbu projekta koja navodno nisu u skladu s PUO Direktivom i (ii) (trajne) obveze nadležnog tijela da otkloni nedostatke. Može se pretpostaviti da slična načela vrijede i za Direktivu o staništima: u presudi u predmetu C-399/14, Grüne Liga (ECLI:EU:C:2016:10)—iako u kontekstu članka 6. stavka 2. Direktive o

staništima— svakako je prihvaćeno da se naknadno možda mora ispitati prikladnost ocjene o prihvatljivosti.

- 25 Nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi Direktiva o staništima izmijenjeno je nakon presude Suda Europske unije u predmetu C-418/04, Komisija protiv Irske (ECLI:EU:C:2007:780). Dva su glavna stupa novog sustava dio XAB ZPIR-a iz 2000. (kako je unesen Planning and Development (Amendment) Actom 2010. (Zakon o planiranju i izvođenju radova (Izmjena)), i Birds and Natural Habitats Regulationsom 2011. (Statutory Instrument br. 477 iz 2011.) (Uredba o pticama i prirodnim staništima). Čini se da namjera zakonodavca nije bila da se ta dva sustava međusobno isključuju, tj. da se na odluke u vezi sa zaštitom okoliša primjenjuje jedan ili drugi, ali ne oba sustava. Međutim, kao što je na raspravi rečeno, Odbor tvrdi da postoji još i treća kategorija odluka u vezi sa zaštitom okoliša koja ne spada ni u jedan od ta dva sustava.
- 26 Zakonodavstvo u pogledu svakog sustava uspostavlja opći okvir koji ispunjava postupovne zahtjeve Direktive o staništima, a zatim navodi vrstu odluka u vezi sa zaštitom okoliša koja je obuhvaćena općim okvirom. Prednost toga je izbjegavanje potrebe unošenja izmjena u brojne pojedinačne zakone.
- 27 Broj odluka na koje se primjenjuju odredbe iz dijela XAB ZPIR-a iz 2000. manji je od onih na koje se primjenjuje Uredba o pticama i prirodnim staništima iz 2011. Dio XAB primjenjuje se na odluke definirane kao „odobrenje za provedbu projekta” u skladu s člankom 177U stavkom (8) ZPIR-a iz 2000. kako slijedi.

„(8) U smislu ovog članka ‚odobrenje za provedbu projekta’ znači, prema potrebi,—

- (a) izdavanje dozvole,
- (b) odluku An Bord Pleanála o izdavanju dozvole povodom zahtjeva za izvođenje radova ili žalbe, **[orig. str. 7.]**
- (c) odobrenje za provedbu projekta iz dijela IX.,
- (d) odobrenje za provedbu koju može izvršiti lokalno tijelo na temelju dijela X. ili dijela XAB ili za provedbu koja se može izvršiti na temelju dijela XI.,
- (e) odobrenje za izvođenje radova na obalnom području u skladu s dijelom XV.
- (f) odobrenje za izvođenje radova u skladu s člankom 43. *[omissis]* [Transport (Railway Infrastructure) Acta 2001. (Zakon o prijevozu (željeznička infrastruktura) iz 2001.)],
- (g) odobrenje za izvođenje radova u skladu s člankom 51. Roads Acta 1993. (Zakon o cestama iz 1993.) ili

- (h) zamjensko odobrenje na temelju dijela XA.’
- 28 Sve se te odluke donose na temelju ZIRP-a iz 2000. ili ih donosi Odbor izvršavajući funkciju koja mu je dodijeljena, primjerice, Zakonom o cestama.
- 29 Valja napomenuti da ovaj popis odluka ne uključuje ni odluku na temelju članka 42. ni onu na temelju članka 146.B ZIRP-a iz 2000.
- 30 Područje primjene Uredbe o pticama i prirodnim staništima iz 2011. mnogo je šire. Njezino područje primjene povezano je s određivanjem definicija „odobrenje” i „projekt” u skladu s pravilom 2. te uredbe.
- 31 „Odobrenje” je određeno kako slijedi:
- „odobrenje’ uključuje sva odobrenja, dozvole, dopuštenja, odstupanja, izuzimanja ili druga takva odobrenja koja daje tijelo javne vlasti ili se daje u njegovo ime, a koja se odnose na svaku aktivnost, plan ili projekt koji može utjecati na europsko područje, i uključuje postupak u kojem javno tijelo donosi vlastite planove ili projekte o uporabi zemlje;”
- 32 „Projekt” je određen kako slijedi:
- „projekt’, uz mogućnost isključenja, osim ako je očita drukčija namjera, svakog projekta koji se odnosi na izvođenje radova za koje je potrebno odobrenje u smislu zakona o planiranju i izvođenju radova od 2000. do 2011., uključuje —
- (a) izvođenje radova u pogledu uporabe zemlje ili infrastrukture, uključujući sve radove u vezi sa zemljom ili na zemlji,
  - (b) vađenje ili iskorištavanje mineralnih resursa, traženje mineralnih resursa, skupljanja treseta ili iskorištavanje obnovljivih izvora energije, i
  - (c) bilo koju drugu aktivnost vezanu za uporabu zemlje,
- koje treba uzeti u obzir prilikom donošenja, provedbe, odobrenja ili dopuštenja, kao i revizije, ispitivanja, obnavljanja ili produljenja roka prethodnih odobrenja koje daje javno tijelo, ne dovodeći u pitanje općeg dosega prethodno navedenoga, pri čemu taj pojam obuhvaća i svaki projekt iz podstavaka (a), (b) ili (c) na koji se primjenjuje provedba zakonskih ovlasti u korist tog projekta ili bilo kojeg odobrenja zatraženog za taj projekt u skladu s bilo kojim od akata navedenih u drugom prilogu ovoj uredbi;”
- [orig. str. 8.]**
- 33 Definicijom „projekta” pokušalo se osigurati da nema preklapanja između Uredbe o pticama i prirodnim staništima iz 2011. i odredaba dijela XAB ZPIR-a iz 2000. Čini se da ako „projekt” podrazumijeva izvođenje radova za koje se zahtijeva

„odobrenje za provedbu” u smislu ZPIR-a iz 2000., tada ne spada u područje primjene Uredbe iz 2011. Međutim, problem u vezi sa zakonskim tekstom je taj da pojam „odobrenje za provedbu” zapravo nije izraz definiran u ZPIR-u iz 2000. Najbliža definicija bila bi ona iz ZPIR-a iz 2000. u kojoj se definira „odobrenje za provedbu projekta” u skladu s člankom 177. U stavkom (8). Pojam „odobrenje za provedbu projekta” je, naravno, definiran u pravu Unije, a osobito u PUO Direktivi.

- 34 Moglo bi se pretpostaviti da su ta dva sustava, odnosno dio XAB i Uredba iz 2011., uzajamno isključivi. U tom bi slučaju namjera unošenja upućivanja na odobrenja za provedbu na temelju ZPIR-a iz 2000. u definiciju „projekt” u skladu s pravilom 2. Uredbe iz 2011. bila navesti da ako se na određeni postupak donošenja odluka primjenjuje dio XAB ZIRP-a iz 2000., tada nema potrebe za dupliciranjem tih zahtjeva na temelju Uredbe iz 2011. Međutim, stvarno upotrijebljeni zakonski tekst je neprecizan.

5. RAZLOZI ZA UPUĆIVANJE ZAHTJEVA

- 35 Glavno pitanje u sporu u ovom postupku je primjenjuje li se članak 6. stavak 3. Direktive o staništima na proširenje ili produljenje faze izgradnje u okviru odobrenja za provedbu projekta. Slično je pitanje Sudu upućeno u predmetu C-411/17, *Inter-Environnement Wallonie ASBL*. Nezavisna odvjetnica J. Kokott iznijela je 29. studenoga 2018. svoje mišljenje: ECLI:EU:C:2018:972.
- 36 High Court (Visoki sud) je zbog sljedećih razloga zaključio da se u presudi koja će se donijeti u predmetu C-411/17 vrlo vjerojatno neće odlučivati o svim pitanjima o kojima u glavnom postupku koji se pred njim vodi mora odlučiti High Court (Visoki sud). Kao prvo, priroda zatraženog produljenja trajanja nije ista u tim dvama postupcima. Predmet C-411/17 odnosi se na trajanje *operativne faze* projekta. Konkretno, proizvodnja električne energije više trebala je prestati do 2015., osim da je belgijskim nacionalnim zakonodavstvom unesena naknadna izmjena. Suprotno tomu, glavni postupci pred High Court (Visoki sud) odnose se na vremensko ograničenje faze izgradnje **[orig. str. 9.]** projekta. Stoga se može predvidjeti da, čak i ako bi Sud Europske unije u predmetu C-411/17 zaključio da se Direktiva o staništima primjenjuje na činjenično stanje u tom slučaju, pred High Courtom (Visoki sud) ostalo bi neriješeno pitanje primjenjuju li se na fazu izgradnje drukčija načela.
- 37 Kao drugo, činjenično stanje iz predmeta C-411/17 uključuje nuklearnu elektranu. Taj se predmet stoga odnosi na pitanja u vezi s *prekograničnim* učincima, a to dovodi do pitanja u vezi s Konvencijom iz Espoo-a koja se ne primjenjuje u glavnom postupku pred High Courtom (Visoki sud). U ovom predmetu se također mogu pojaviti pitanja u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- 38 Kao treće, činjenica da je Odbor izvršio provjeru na *ad hoc* osnovi znači da će možda biti potrebno utvrditi koje razloge donositelj odluke mora uzeti u obzir pri

provođenju procjene u okviru zahtjeva za produljenje trajanja odobrenja za provedbu projekta. Nakon toga se postavlja pitanje što točno treba procijeniti. Je li dovoljno da nadležno tijelo utvrdi promjene u zakonodavnom okviru, npr. (i) određivanje europskog područja mreža u međuvremenu; (ii) promjene okolišnih uvjeta u okolnom području i (iii) nova znanstvena saznanja; ili, alternativno, nadležno tijelo mora preispitati sâmo načelo projekta[?] Također će biti potrebno ispitati razlikuje li se odgovor na to pitanje u okolnostima u kojima u trenutku izdavanja prvotne građevinske dozvole nisu pravilno poštovani zahtjevi iz Direktive o staništima (vidjeti predmete C-201/02, *Wells*, i C-399/14, *Grüne Liga*).

- 39 Kao četvrto, činjenica da je građevinska dozvola iz 2008. prestala proizvoditi pravne učinke prije nego što je Odbor donio svoju odluku o produženju trajanja dozvole može biti relevantna za analizu Suda Europske unije povodom zahtjeva na temelju članka 267. UFEU-a. Moguće je barem tvrditi da je odluka o *obnovi* građevinske dozvole koja je istekla sličnija davanju „odobrenja za provedbu projekta” nego odluci o produžavanju postojeće građevinske dozvole.
- 40 Kao peto, već postoji odredba u skladu s irskim nacionalnim pravom za koju se čini da joj je namjena osigurati usklađenost sa zahtjevima iz Direktive o staništima u kontekstu zahtjeva za produljenje trajanja građevinske dozvole, to jest članak 42. ZPIR-a iz 2000. High Court (Visoki sud) smatra da se pravilnim tumačenjem [orig. str. 10.] ZPIR-a iz 2000. produljenje trajanja građevinske dozvole može izvršiti samo u skladu s člankom 42., a ne člankom 146.B i 146.C. Nositelj projekta tvrdi da se High Court (Visoki sud) ne može oslanjati na takvo tumačenje nacionalnog zakonodavstva u okolnostima u kojima podnositelj zahtjeva za zaštitu zakonitosti u svojim podnescima nije naveo argument da je odluka o produljenju građevinske dozvole donesena na temelju pogrešnog članka. Postavlja se pitanje može li obveza nacionalnog suda, poput High Courta (Visoki sud), da nacionalno pravo tumači u svjetlu prava Unije biti uvjetovana time da su stranke glavnog postupka u tom pogledu istaknule *izričiti zahtjev*.
- 41 Naposljetku, Odbor i nositelj projekta smatraju da stranke ne mogu, u okviru zahtjeva za zaštitu zakonitosti radi pobijanja valjanosti odluke kojom se odobrava produljenje trajanja odobrenja za provedbu projekta, osporavati da je prvotna odluka o dodjeli odobrenja za provedbu projekta nevaljana jer nije bila u skladu s Direktivom o staništima. Zbog toga se postavlja niže navedeno šesto pitanje. [orig. str. 11.]

6. PREDLOŽENA PITANJA UPUĆENA NA TEMELJU ČLANKA 267. UFEU-a

1. Je li odluka o produljenju trajanja odobrenja za provedbu projekta sporazum o projektu na koji se primjenjuje članak 6. stavak 3. Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima)? [omissis]

2. Utječe li na odgovor na 1. pitanje neki od sljedećih razloga?
  - (A) Odobrenje za provedbu projekta (čije je trajanje potrebno produljiti) dodijeljeno je na temelju odredbe nacionalnog prava kojom Direktiva o staništima nije pravilno prenesena jer se u zakonodavstvu ocjena prihvatljivosti u smislu Direktive o staništima pogrešno izjednačila s procjenom učinaka na okoliš u smislu PUO Direktive (Direktiva 2011/92/EU). [omissis]
  - (B) Odobrenje za provedbu projekta, kakvo je prvotno dodijeljeno, ne navodi je li zahtjev za odobrenje razmatran u okviru faze 1 ili faze 2 iz članka 6. stavka 3. Direktive o staništima i ne sadržava „potpuna, precizna i konačna utvrđenja i zaključke koji mogu otkloniti svaku razumnu znanstvenu sumnju o učincima radova koji su predviđeni na dotičnom području” kako Sud zahtijeva u skladu s presudom od 24. studenoga 2011. Komisija/Španjolska (C-404/09, EU:C:2011:768).
  - (C) Prvotno razdoblje za koje je dano odobrenje je isteklo zbog čega je odobrenje za provedbu projekta prestalo proizvoditi učinke u odnosu na čitav projekt. Dok nije donesena odluka o produljenju, nije moguće izvršavati radove na temelju postojećeg odobrenja za provedbu projekta.
  - (D) Nikada nisu izvršeni radovi na temelju odobrenja za provedbu projekta. [orig. str. 12.]
3. Ako je odgovor na 1. pitanje potvrđan, koje razloge nadležno tijelo mora uzeti u obzir pri provođenju provjere u fazi 1 u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive o staništima? Na primjer, mora li nadležno tijelo uzeti u obzir neki od sljedećih razloga: (i) je li došlo do nekih promjena u predloženim radovima i uporabi; (ii) je li došlo do promjena u području zaštite okoliša, primjerice u pogledu određivanja europskih područja nakon datuma odluke o davanju odobrenja za provedbu projekta; (iii) postoje li neke relevantne promjene u znanstvenim spoznajama, primjerice novija istraživanja u pogledu kvalificiranih interesa europskih područja? Podredno, treba li nadležno tijelo procijeniti učinke koje čitav projekt ima na okoliš?
4. Treba li razlikovati: (i) odobrenje za provedbu projekta koje propisuje vremensko ograničenje za razdoblje aktivnosti (operativna faza), od (ii) odobrenja za provedbu projekta koje propisuje samo vremensko ograničenje za razdoblje tijekom kojeg se mogu obavljati građevinski radovi (faza izgradnje), ali, u slučaju su građevinski radovi završeni unutar tog roka, ne propisuje nikakav rok za aktivnost ili uporabu?
5. U kojoj je mjeri, ako ikooj, obveza nacionalnog suda da zakonodavstvo što više moguće tumači u skladu s odredbama Direktive o staništima i Arhuškom konvencijom uvjetovana zahtjevom da su stranke u sporu izričito istaknule ta pitanja u pogledu tumačenja? Točnije, ako nacionalno pravo predviđa dva

postupka donošenja odluka, pri čemu je samo jedan usklađen s Direktivom o staništima, mora li sud koji je uputio zahtjev tumačiti nacionalno zakonodavstvo na način da se može pozivati samo na postupak donošenja odluka koji je u skladu s Direktivom, neovisno o tome da stranke u predmetu koji se pred njim vodi nisu izričito zahtijevale takvo tumačenje?

6. Ako je odgovor Suda na gore navedeno 2. (A) pitanje takav da treba ispitati je li odobrenje za provedbu projekta (čije je trajanje potrebno produljiti) dodijeljeno na temelju odredbe nacionalnog prava kojom Direktiva o staništima nije pravilno prenesena, mora li nacionalni sud izuzeti iz primjene pravilo nacionalnog postupovnog prava kojim se podnositelju prigovora onemogućava da u okviru kasnijeg zahtjeva za odobrenje za provedbu projekta osporava valjanost ranijeg odobrenja za provedbu projekta (koje je isteklo)? **[orig. str. 13.]**

Je li takvo pravilo nacionalnog postupovnog prava u suprotnosti s obvezom otklanjanja nedostataka kakva je nedavno potvrđena u predmetu C-348/15, Stadt Wiener Neustadt?

[omissis]

High Court of Ireland (Visoki sud, Irska)

Datum: 13. ožujka 2019.